

РЕЗОЛЮЦІЯ
2-го щорічного Круглого столу українських архівістів
«Українські архіви: виклики та реалії»

м. Київ

25.09.2018

Станом на 1 січня 2018 р. Національний архівний фонд становить більш ніж 82 млн. одиниць зберігання, які відповідно до статті 4 Закону України «Про Національний архівний фонд та архівні установи» є культурними цінностями, що належать державі та перебувають під її охороною. На превеликий жаль, мусимо констатувати, що значна частина культурного надбання України наразі перебуває у стані підвищеної небезпеки.

У зв'язку з постійним недофінансуванням матеріально-технічна база архівних установ знаходиться у катастрофічному стані, що створює серйозну загрозу збереженості документів Національного архівного фонду.

За результатами засідання Круглого столу «Українські архіви: виклики та реалії», що відбувся 25 вересня 2018 р., та для вирішення актуальних питань архівної справи, забезпечення її інноваційного розвитку, запровадження надійних механізмів стимулювання діяльності різних суб'єктів щодо збереження архівної спадщини у традиційних для України формах, із використанням міжнародного досвіду, учасники круглого столу рекомендують:

1. Спілці архівістів України (далі – САУ):

1.1. Продовжити роботу з популяризації ролі архівів та професії архівіста у суспільстві.

2. Державній архівній службі України (далі – Укрдержархів):

2.1. Спільно із САУ продовжити щорічний розгляд актуальних питань щодо розвитку архівної справи України у форматі круглих столів на базі державних архівів України.

2.2. Розробити та ініціювати перед Міністерством юстиції України розгляд:

– проекту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку архівної справи в Україні до 2025 року»;

– розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції Державної цільової програми забезпечення збереженості документів Національного архівного фонду»;

– розпорядження Кабінету Міністрів України «Про створення Центрального державного історичного архіву, м. Ужгород»;

– змін до законодавства з метою посилення адміністративної відповідальності за порушення законодавства про Національний архівний фонд.

2.3. Активізувати вирішення питання із забезпечення державних архівних установ новими спеціалізованими приміщеннями та відповідним обладнанням.

2.4. Із метою збереження цілісної колекції фондів Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України звернутися спільно із САУ з пропозицією до Міністерства культури України щодо продовження договору оренди приміщення пам'ятки архітектури XVIII ст. «Бурси» Національного заповідника «Софія Київська» на період до введення в експлуатацію комплексу споруд центральних державних архівів України у місті Києві.

2.5. Звернути особливу увагу на зміцнення інформаційної безпеки при використанні архівної інформації та здійснити низку відповідних заходів.

2.6. Продовжити участь у процесі створення нормативно-правової бази з питань архівного зберігання електронних документів та практичного впровадження цих норм в архівній сфері.

2.7. Переглянути цінову політику надання архівними установами платних послуг, що дасть змогу зменшити навантаження на державний бюджет та надасть можливість зміцнити їх матеріальну базу, у тому числі придбати відповідне обладнання для оцифрування архівних документів та забезпечення віддаленого доступу до них користувачів.

2.8. Спільно з Українським науково-дослідним інститутом архівної справи та документознавства запланувати:

– дослідження з питань створення цифрових копій документів Національного архівного фонду з метою підготовки проекту відповідного порядку для подання його на затвердження Міністерством юстиції України;

– огляд міжнародного досвіду щодо проблем самостійного виготовлення копій архівних документів;

– переклад новітніх праць з архівознавства та архівної справи, підготовлених у зарубіжних країнах, та щопівроку оприлюднювати їх на сторінках Бюлетеню Галузевого центру науково-технічної інформації з архівної справи та документознавства та на веб-порталі Укрдержархіву.

2.9. порушити питання перед Міністерством освіти і науки України щодо повернення окремої спеціальності «Архівознавство» у навчальний процес.

2.10. Запровадити систему підвищення кваліфікації для архівістів у формі одноденних семінарів і/або короткотермінових курсів.

3. Архівним установам України:

3.1. Активізувати впровадження цифровізації з метою автоматизації всіх процесів архівної справи.

3.2. Активізувати першочергове оцифрування документів, що користуються найбільшим попитом, у тому числі великоформатних документів, метричних книг та аудіовізуальних документів.

3.3. Вжити заходів щодо приймання на постійне зберігання документів Національного архівного фонду, що зберігаються в архівних підрозділах підприємств, установ і організацій понад встановлені законодавством строки.

3.4. Посилити контроль за станом діловодства та архівної справи в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і в організаціях.

3.5. Забезпечити подання пропозиції до Державного бюджету України щодо фінансування архівних установ для придбання ними технічних засобів та програмного забезпечення з метою цифровізації процесів архівної справи та діловодства і надання архівних електронних послуг фізичним та юридичним особам, у тому числі іноземним.

3.6. Сприяти залученню до роботи в архівних установах випускників фахових напрямків, зокрема проходженню практики студентів профільних спеціальностей.

4. Усім учасникам круглого столу:

4.1. Сприяти розвитку генеалогічних досліджень в архівних установах України з неухильним дотриманням архівного законодавства.

4.2. Оприлюднити матеріали круглого столу у ЗМІ, власних веб-сайтах, фахових виданнях та сприяти поширенню інформації про результати роботи круглого столу як в Україні, так і в середовищі закордонних партнерів.